

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., v právní věci žalobkyně: **SIGMA PLAZA s.r.o.**, se sídlem Hvězdova 1716/2b, Praha 4, zast. JUDr. Alenou Bányaiovou, CSc., advokátkou se sídlem Lazarská 13/8, Praha 2, proti žalovanému: **Úřad Městské části Praha 1**, se sídlem Vodičkova 18, Praha 1, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 5. 2019, čj. 3 A 71/2019-117,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 5. 2019, čj. 3 A 71/2019-117, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :**I. Vymezení věci**

[1] Žalobkyně se u krajského soudu domáhala soudní ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který spatřovala v (i) odejmutí stavby, č. p. X, nacházející se na pozemku parc. č. X v k. ú. N. M., obci Praha, zapsaném na LV č. X v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro hl. m. Prahu, Katastrálním pracovištěm Praha (dále jen „stavba“), žalobkyni z její dispozice a předání stavby společnosti Metrostav a.s. k provádění zabezpečovacích prací, (ii) udělování pokynů společnosti Metrostav a.s. k provádění stavebních prací na stavbě a (iii) trpění a faktickém umožnění společnosti Metrostav a.s. na stavbě provádět stavební práce, k jejichž provedení neudělil žalovaný žádný pokyn. Žalobkyně se domáhala uložení povinnosti žalovanému, aby zajistil předání stavby zpět žalobkyni a náhrady nákladů řízení. Alternativně se žalobkyně domáhala prohlášení nezákonnosti výše popsaného zásahu.

[2] Městský soud žalobu na ochranu před nezákonným zásahem shora specifikovaným usnesením odmítl pro nepřipustnost. Podle městského soudu žalobkyně brojila proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 2. 2019, čj. UMCP1 045051/2019. V takové případě však měla využít žalobu proti rozhodnutí správního orgánu, nikoliv žalobu proti nezákonnému zásahu.

II. Kasační stížnost, vyjádření žalovaného a replika stěžovatelky

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti usnesení městského soudu kasační stížnost, v níž namítla nezákonnost odmítnutí žaloby.

[4] Podle stěžovatelky závěr městského soudu neodpovídá obsahu žaloby, obsahu žalobních tvrzení a v nich popsaným krokům žalovaného. Městský soud namísto toho, aby zhodnotil, zda kroky žalovaného označené v žalobě jako nezákonný zásah, skutečně splňují znaky nezákonného zásahu a podle toho posoudil přípustnost žaloby, vybral z jejích příloh jednu listinu (rozhodnutí žalovaného z 11. 2. 2019) a tuto listinu prohlásil za předmět soudního přezkumu. Obsah žalobních tvrzení a skutkový stav v nich popsaný městský soud ponechal stranou jakéhokoliv posouzení a naprosto je ignoroval.

[5] Stěžovatelka žalobou nebrojila proti rozhodnutí žalovaného z 11. 2. 2019. Za nezákonný zásah označila až další kroky žalovaného, které následovaly po vydání tohoto rozhodnutí počínaje dnem 14. 2. 2019 a které spočívaly v (i) odejmutí stavby a jejím předání Metrostavu a.s., a v (ii) udělování pokynů Metrostavu a.s. k provádění prací na stavbě či umožnění, aby Metrostav a.s. mohl na stavbě provádět práce, jejichž potřeba bude teprve určena. Žádný z těchto kroků nebyl důsledkem rozhodnutí žalovaného ani v něm nemá žádný věcný základ, což z žaloby a navržených důkazů naprosto jasně vyplývalo. Z usnesení městského soudu nelze vyčíst, jak soud přišel na to, že Metrostav a.s. provádí po 14. 2. 2019 práce založené rozhodnutím z 11. 2. 2019. Žalovaný předmětným rozhodnutím Metrostavu a.s. nařídil provést tři naprosto konkrétní opatření (práce) na stavbě: (i) instalaci odrazných hranolů, (ii) odstranění reklamních a protiprachových sítí a (iii) provedení dopravně-informačních opatření. Provedení žádných jiných prací nebylo rozhodnutím Metrostavu a.s. uloženo, ani z něho nevyplývá, že by nařízené práce měly být předstupněm dalších zabezpečovacích prací, které by měl Metrostav a.s. následně realizovat. To, co Metrostav a.s. po uvedeném datu na stavbě provedl, bylo určeno až později, a to ani ne žalovaným ale povětšinou Metrostavem a.s. Žádné z těchto prací nemají vazbu na rozhodnutí z 11. 2. 2019, nejsou určeny tímto rozhodnutím a ani je z něho nelze dovodit. Stěžovatelka způsob určování prací, jejich obsah i provádění podrobně popsala v žalobě a odlišila tyto práce od opatření uložených rozhodnutím. Stěžovatelka označila odkaz městského soudu na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2016, čj. 9 Ads 259/2016-22, za nepřipadný, protože napadené úkony žalovaného jsou zcela nezávislé na rozhodnutí žalovaného z 11. 2. 2019, nejsou jeho přímým účinkem nebo důsledkem.

[6] Stěžovatelka navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se ztotožňuje s napadeným usnesením. Stěžovatelka si podle něj protirečí; na jednu stranu argumentuje, že městský soud postupoval v rozporu se zákonem, shledal-li, že žaloba směřovala proti následkům rozhodnutí z 11. 2. 2019, na druhou stranu výslovně uvedla, že nezákonný zásah spatřuje ve vydání tohoto rozhodnutí.

[8] Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[9] Stěžovatelka v replice popsala vývoj situace po podání žaloby a požádala o přednostní projednání kasační stížnosti. K vyjádření žalovaného uvedla, že se žalovaný k meritu sporu vůbec nevyjádřil.

pokračování

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadené usnesení městského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížnosti uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[11] V souzeném případě je sporný rozsah nezákonného zásahu.

[12] Podle krajského soudu „[z] obsahu žaloby jednoznačně vyplývá, že žalobkyně brojí proti postupu správního orgánu založeného výše zmíněným rozhodnutím [rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 2. 2019, čj. UMCP1 045051/2019], se kterým žalobkyně nesouhlasí.“

[13] Žalovaný výrokem II. rozhodnutím ze dne 11. 2. 2019 stavebnímu podnikateli, společnosti Metrostav a.s., podle § 135 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, nařídil provedení nutných zabezpečovacích prací spočívajících v: „(i) Instalaci odrazných branolů pro geodetické měření svislých venkovních konstrukcí objektu podle plánu vyznačeného v dokumentaci a zahájení měření v termínu 11.2.2019, 16:00 hod. v četnosti 2x denně. (ii) Bezodkladně odstranit reklamní a protiprachové sítě z celého obvodu stavby. (iii) Do 12.2.2019 do 12:00 hod provést k tomu běžnými prostředky a v nezbytně nutném rozsahu dopravně informační opatření spočívající v uzavření veřejného prostranství proti vstupu nepovolaných třetích osob a vjezdu dopravních prostředků do prostor potencionálně ohrožených stavbou.“

[14] Stěžovatelka v žalobě uvedla: „Především stavební úřad nebyl oprávněn vydat Rozhodnutí ze dne 11. 2. 2019 a nařídít provedení nutných zabezpečovacích prací Metrostavu, jelikož nebyly splněny základní podmínky pro nařízení nutných zabezpečovacích prací třetí osobě namísto vlastníka stavby, jak je předpokládá § 135 odst. 3 stavebního zákona. (...) Žalobce [stěžovatelka] podal dne 22. 3. 2019 nadřízenému správnímu orgánu podnět k přezkumu Rozhodnutí a navrhl, aby nadřízený orgán Rozhodnutí pro jeho nezákonnost zrušil. Proti uvedenému nezákonnému Rozhodnutí se tedy žalobce bránil uvedeným způsobem a námitky proti jeho nezákonnosti nejsou předmětem tohoto řízení. Žalobce chce tím jen doložit, že kroky stavebního úřadu týkající se zabezpečovacích prací na Stavbě jsou od počátku nezákonné. Další kroky stavebního úřadu však již představují nezákonný zásah do práv žalobce ve smyslu § 82 soudního řádu správního. Jde o nezákonný zásah stavebního úřadu trvající od 14. 2. 2019 dosud, který spočívá v (i) odejmutí Stavby žalobci a jejím předání Metrostavu, (ii) udělování neformálních pokynů Metrostavu k provádění konkrétních stavebních prací na Stavbě, (iii) trpění a faktickém umožnění, aby Metrostav na Stavbě prováděl práce, k jejichž provádění nedal stavební úřad žádný pokyn.“ Dále stěžovatelka podrobně popsala, proč v odejmutí stavby pro provedení nutných zabezpečovacích prací spatřuje nezákonný zásah.

[15] Podle Nejvyššího správního soudu z citované pasáže žaloby nade vši pochybnost plyne, že stěžovatelka žalobou nebrojila proti provedení nutných zabezpečovacích prací v rozsahu stanoveném v rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 2. 2019. Nezákonný zásah stěžovatelka spatřuje až v postupu žalovaného, který následoval po provedení těchto prací; a to v nepředání stavby zpět stěžovatelce, ale Metrostavu a.s., v udělování neformálních pokynů Metrostavu a.s. k provádění stavebních prací a v umožnění, aby Metrostav a.s. prováděl práce, k jejichž provádění nedal stavební úřad žádný pokyn. Není pravda, jak uvedl městský soud, že odebrání dispozičního práva ke stavbě a provádění prací bez souhlasu stěžovatelky, bylo založeno rozhodnutím žalovaného ze dne 11. 2. 2019. Uvedené platilo pouze ve vztahu k nutným zabezpečovacím pracím, které byly v rozhodnutí z 11. 2. 2019 přesně vymezeny a v jejichž provedení stěžovatelka nezákonný zásah nespátřuje. Tento závěr však neplatí u prací, které Metrostav a.s. prováděl poté, co byly práce vymezené v rozhodnutí z 11. 2. 2019 provedeny.

[16] Nejvyšší správní soud shledal, že závěr městského soudu, podle kterého stěžovatelka mohla žalobou napadnout rozhodnutí žalovaného z 11. 2. 2019, a žaloba proti nezákonnému zásahu, který vznikl v důsledku vydání tohoto rozhodnutí, je proto nepřípustná, neodpovídá skutkovým okolnostem souzeného případu a je v rozporu s obsahem žaloby.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Pro uvedené Nejvyšší správní soud opodstatněné kasační stížnosti vyhověl a napadené usnesení podle § 110 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost odmítnutí žaloby zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V něm městský soud znovu posoudí, vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto zrušujícím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), podmínky řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu a budou-li splněny, bude se žalobou meritorně zabývat.

[18] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí, jak je stanoveno v § 110 odst. 3 s. ř. s.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. července 2019

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu